

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Til Styernerne

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1939

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

[Til Styernerne](#) 3

[Til Styernerne](#) 4

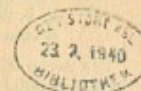
[Til Styernerne](#) 5

[Til Styernerne](#) 6

Danmarks Retsforbund

Landssekretariatet
Amaliegade 3 København K.

København, d. 23. November 1939.

Til Styreerne!

I Begyndelsen af September blev Hr. Folketingsmand Svend E. Johansen ekskluderet af Retsforbundets Rigsdagsgruppe. Formandskabet godkendte Eksklusionen og opfordrede Hr. Johansen til, udfra almindelige Hæderlighedsbegreber, at træde ud af Danmarks Retsforbund og nedlægge sit Mandat som Folketingsmand for Forbundet.

Hr. Johansen, som havde meldt sig ud af Rigsdagsgruppen i November 1937, var traaet ind i den igen efter Mødet for aktive Retsstatsfolk i Vejle 5. Maj i Aar, men søgte derpaa Forbindelse med J.A.K. for at søge at danne et nyt Parti, saafremt der kunde faas passende Tilslutning fra Retsstatsfolks Side.

Det var dette, der bevirkede Eksklusionen.

Hr. Johansen har derpaa udsendt en Redegørelse, som har krævet et Svar fra Formandskabet. Begge disse udsendte Piecer kender De allerede.

Formandskabet har saa henvendt sig til Styrelsen, for at bede den tage Stilling til det foregaaende, idet saavel Formandskab som Landssekretær samtidig erklærede sig parat til at drage den parlamentariske Konsekvens af Sagen og trække sig tilbage, hvis Styrelsen skulde underkende Formandskabets Handlemaade.

Det har ikke været muligt at faa et lignende Tilsagn fra Hr. Johansen.

Sagen blev behandlet paa Styreermødet i Fredericia 12. Nov. og der foreligger nu følgende 4 Resolutioner til Afstemning:

A. Forslagsstiller Hr. Chr. Norlev:

Begrundelse: Indbyrdes Strid er altid baade odelæggende og uundholdelig, og naar saadan Strid ikke kan bilægges, kommer en Dag det Tidspunkt, hvor det er klogeest, at Parterne gaar hver sin Vej.

De indbyrdes Stridigheder i Retsforbundet har utvivlsomt svækket Forbundets Anseelse og Slagkraft betydeligt.

Det var haabet, at Striden var bragt ud af Verden, da Hr. Svend E. Johansen paa Mødet i Vejle den 5. Maj i Aar atter indmeldte sig i Rigsdagsgruppen. Naar han saa ikke des mindre kort Tid efter, uden at Rigsdagen i Mellemtiden har været samlet, og altsaa uden at hans to Rigsdagskolleger har kunnet fortrædige ham, bag deres Ryg arbejder paa at danne et nyt Parti, har han dermed afgjort brudt med den Loyaltitet, ethvert Samarbejde forudsætter, og som selvfølgelig ogsaa danner Grundlaget for et Grupperfællesskab paa Rigsdagen; det er derfor forstaaeligt, at Rigsdagsgruppen derefter ikke har turdet fortsætte et Samarbejde, der fra Hr. Johansens Side kunde blive det rene Undermineringsarbejde, men ekskluderede ham. Da Formandskabet — jeg mener med Rette — stillede sig solidarisk med Rigsdagsgruppen, og da Hr. Johansen paa Mødet i Fredericia 12. ds. indrømmede, at han ikke havde op-

givet Tanken om at danne et nyt Parti i Samarbejde med J.A.K., skønt han for 2 Aar siden tog afgjort Afstand fra den rentefri Finansiering, som stridende mod Retsmoralen, maa nu alle Muligheder for fremtidigt Samarbejde ansees for bristede, og vi maa sige til hinanden: Nu maa vi for Sagens Skyld skilles og arbejde hver paa sin Maade; thi fortsat Strid vil ødelægge alt.

Det er det Synspunkt, jeg har givet Udtryk for i min Resolution, og da Formandskab og Landssekretær har erklæret at ville tage den parlamentariske Konsekvens af eventuel Underkendelse af Styreforsamlingen, anbefaler jeg Styreerne at give deres Tilslutning til Rigsdagsgruppens og Formandskabets Holdning og tilsige Formandskabet Støtte til, i Henhold til Styrelsens Forretningsorden § 6 sidste Stykke, at gennemføre Resolutions Beslutning.

Resolution: Ud fra den Betragtning, at et roligt og loyalt Samarbejde er en Livsbetingelse for Retsforbundet, og ud fra Erkendelsen af, at et saadant Samarbejde ikke synes opnaaeligt med Folketingsmand Sv. E. Johansen, godkender Styreerne Rigsdagsgruppens og Formandskabets Holdning overfor Sv. E. Johansen og bemyndiger Formandskabet til at udelukke denne af Retsforbundet, hvis han ikke selv træder ud. Chr. Norlev.

B. Forslagsstiller Hr. Rob. Funck Jensen:

Vi maa alle kende vort Ansvær. Jeg ønsker, at enhver indenfor Retsforbundet bliver paa sin Post, og at Forayelsen ikke sker ved Personskifte, men ved, at vi bliver Samarbejdets Aand bevidst og handler derefter.

Paa Samarbejde beror hele det menneskelige Samfund, det er Samarbejdet, der bringer Benzinen til Danmarks Kyater og vort Smør og Flæsk til Verden uden om os; i samme Nu, Samarbejdet gaar mere trægt, bliver Livet fattigere paa materielle Gøder, hvilket er en simpel Følge af, at vi er fattige paa Samarbejdets Aand.

Er vi meget fattige paa Samarbejdets Aand, bekriger vi hverandre. En Dag, naar Krigen gennem Lidelser og Skuffelser har øvet sin Anskuelsesundervisning i tilstrækkelig Grad, slutter vi Fred, og tager det afbrudte Samarbejde op paany, et Stykke længere tilbage paa Vejen end det Sted, hvor vi skiltes, fordi det vi i Mellemtiden har revet ned, først skal bygges op.

I Tide at erkende Samarbejdets Nødvendighed og udfinde og fjerne Aarsagerne til det, der skaber Strid, er derfor den hurtigste og sikreste Vej til Fremskridt.

Overfor den Ufred, som nu behersker Verden, kan hver enkelt af os kun udrette lidt, fordi Menneskeheden saabenbart endnu staar paa et Stæde, hvor Krigens Anskuelsesundervisning er nødvendig for videre Udvikling.

Men indenfor Retsforbundet kan vi, omend vort Arbejde hidtil har været præget af megen Indre Splid, i Dag gøre en Indsats for fremtidigt Samarbejde. Alt hvad det kommer an paa er, om enhver vil tage personligt Standpunkt til de Forslag, der foreligger, og afgive sin Stemme i Retsindighedens og Samarbejdets Aand. Sker det, føler jeg mig overbevist om, at de af vore Medarbejdere, der har staaet forrest i de Uoverensstemmelser, der har skilt os, vil have Evne til at overvinde sig selv.

Hvad har skilt os? Spørgsmaalet om, hvordan Rigsdagspolitiken skulde føres. Men vi kommer vist Sandheden nær, naar vi siger, at alt imedens vi drabeligt har skændtes om denne Sag, saa har ingen af os været afklarede. Der har utvivlsomt været meget rigtigt i Sv. E. Johannsens gennem Tiderne skiftende Syn paa en Række Spørgsmaal, men det, der har fremkaldt den største Vrede mod ham, er, at han, skent uaf-

klaret, Gang paa Gang har rejst en ofte hensynløs Kritik af andre paa et Grundlag, som han senere selv har forladt. Det skete i sin Tid i Spørgsmaalet om Retsforbundets daværende Rigsdagsgruppens Afstemning angaaende Understøttelser, det er sket senere i andre Spørgsmaal og hans Standpunktskifte har fundet sit mest afgørende Udtryk i hans egne Afstemninger overfor den Krigslovgivning, som blev forelagt Rigsdagen de første Dage af September i Aar. Der er ingen ren Linie i hans Standpunkter, han har hidtil været uafklaret og han siger selv — hvad der er ærligt og udadtil — at han f. Eks. i sit Forhold til J.A.K.-Tankerne ikke er afklaret. Det beklagelige, og det der med Rette kan misbilliges er, at en uafklaret Mand ikke er varsom i sin Kritik af andre, men tværtimod trænger sig i Forgrunden og gaar til Handling, som nu f. Eks. Forberedelsen af et nyt Parti, helt forglemmende sine Forpligtelser overfor Mødet i Vejle den 5. Maj.

Men lad os være ærlige overfor os selv, hvem af os har ikke paa et eller andet Tidspunkt i større eller mindre Kredse gjort os til Talsmand for uforgrubelige Meninger, som vi ved senere Afklaring maatte tage Afstand fra? Hvad andet kan vi Mennesker forlange af hverandre, end at vi erkender vore Fejltagelser og lærer af dem; og vi har ingen Grund til paa Forhaand at gaa ud fra, at Johannsen ikke vil lære af sine Fejl og herigennem maaske blive en mere værdifuld Medarbejder end den, der aldrig har fejlet — hvis han findes?

Hvis Johannsen ved den forestaaende Afstemning giver sine Stemmer til et Forslag, der beklager og misbilliger hans Handlemaade overfor Vejlemødets Aand, skal vi da ikke tage dette som et Udtryk for, at et nyt Samarbejde kan og skal begynde?

Hvad siger Gregersen, Oluf Pedersen og Formandskabet hertil? Svarer de, at de kender Johannsen og ved, at med ham er intet Samarbejde muligt? Hvis de svarer saadan, tænker de da paa, at det ikke alene drejer sig om Samarbejdet mellem de forholdsvis faa, der udfører mere koncentrerede Funktioner i Forbundet, men ogsaa om Samarbejdet mellem disse og samtlige Medlemmer, og at det er af afgørende Betydning for Forbundets Sammenhold, at Formandskab, Rigsdagsgruppe og Funktionærer kan handle og behandle hverandre i den Aand, der sætter Sagen over Personen og viser Overbærenhed med de personlige Karakterbrist, som ingen kan siges fri for, men som vi skal bekæmpe, først

og fremmest hos os selv, og løvrigt hjælpe hverandre til at overvinde.

Det maa jo ikke glemmes, nu da vi er ved at gøre Status, at Gregersen og Oluf Pedersen ogsaa, uden at være afklarede, har taget Standpunkter, der i Længden kan vise sig at være uholdbare.

Selv mange af dem, der ellers er enige i Gregersens og Oluf Pedersens Afstemninger paa Rigsdagen, misbilliger f. Eks., at de stemte for Tobaks- og Chokoladebeskatningen for at skaffe Dækning til Krigstidsudgifter. Var de afklarede i denne som i saa mange andre Sager, de gennem deres Afstemninger har taget Standpunkt til, saa at sige i Retsforbundets Navn? Tiden vil vise det, men alene den Kendsgerning, at mange mener, at de ikke var afklarede, indeholder et Varsko. Og i een Sag har baade Gregersen, Oluf Pedersen og Formandskabet afgjort handlet uafklaret og overlet, og det var i Spørgsmaalet om Sv. E. Johannsens Eksklusion af Rigsdagsgruppen. For det første var det et Brud paa Vejleresolutionen, som ikke bliver mere berettiget, fordi Johannsen først havde forbrudt sig, for det andet hastede Sagen ikke saa stærkt, at der ikke var Tid til at forelægge den for Styrelsen, og for det tredje var det en Sag af saa betydelig Rækkevidde, at den simpelthen burde forelægges Retsforbundets højeste Instans, Styrelsen, og ikke uden videre afgøres af Rigsdagsgruppen.

Den Maade, paa hvilken Rigsdagsgruppens 2 Mand, med Formandskabets Godkendelse, har stillet Retsforbundet overfor en fuldbyrdet Kendsgerning, er lige saa grov en Forsyndelse mod Samarbejdets, mod Demokratiets Aand, som en Regerings Tilsideættelse af Rigsdagen. Det sker ganske vist stadig oftere i det politiske Liv, men det er jo netop en af de Ting, Retsforbundet har til Opgave at bekæmpe i Landspolitikken, og derfor maa det misbilliges, naar Metoden anvendes indenfor Forbundet.

Men naar det er sagt, hvad skal vi da gøre andet end appellere til Gregersen, Oluf Pedersen, Hans Hansen, Starcke og Jens Martin Jensen, og bede dem erkende deres Fejl gennem deres Afstemning og blive paa deres Poster?

Jeg ved nok, at en gammeldags Tankegang dikterer, at man »gaar«, naar andre misbilliger ens Handlemaade. Men naar I selv, Hans Hansen, Sv. E. Johannsen, Gregersen, Oluf Pedersen, Starcke og Jens Martin Jensen gennem jeres Afstemning viser Erkendelse, Storsind og dyb Vilje til Samarbejde, hvorfør i al

Verden skulde I da forlade jeres Poster?

Er det ikke den ualmindelige Handling, hvilende paa menneskelig Eriken-delse og Storsind, der skal bære Verden frem? Er Timen ikke inde til, at vi i Retsforbundet viser saabenlyst, at vi er Frihedens og Fremtidens Bærere? Vi har her en Lejlighed til at vise det. Selv om vore Førstemænd svigtede, hvad jeg ikke tror, saa kan vi dog ved at hvert enkelt Medlem bruger sin Stemme vise Samarbejdsvilje.

Og naar det er sket, hvad skal vi da?

Udbygge Retsforbundet, gøre det til en friere og rummeligere Bevægelse, aaben for alle dem, der er af samme Aand som de afdøde Forkæmpere, Henry George, Severin Christensen, Starcke, Dam og andre, der endnu af deres Sind og Tanker den Dag i Dag beriger os, og opretholder Troen, Haabet og Modet hos os. Den Kamp, der i Dag udkæmpes i Verden, er en Kamp mellem Aandsmagter. I Stedet for ved Eksklusion og Udmeldelser at splitte dem, som jeg tror er af samme Aand, bør vi holde sammen og holde paa alle, der endnu ikke er med os.

Lad os gøre endnu et ærligt Forsøg paa at skabe en Forbindelse mellem Retsforbundet og Rigsdagspolitikken, en Forbindelse, der i Stedet for at splitte os kan hjælpe os til at skabe det Sind og den Tankegang i Befolkningen og paa Rigsdagen, hvoraf Retsstaten skal gro. Et lykkeligt Afstemningsresultat vil være et godt Skridt paa Vejen frem, derfor appellerer jeg til, og indanker denne Sag for jer alle! —

Resolution: Retsforbundets Styreforsamling beklager og misbilliger:

1. At Sv. E. Johansen, i Modstrid med, hvad han tiltraadte paa Mødet i Vejle den 5. Maj d. A., har gjort Skridt til at danne nyt Parti, uden først at afstøkke Styrelsens Stilling og Beslutning.
2. At d'Herrer Gregersen og Oluf Pedersen har ekskluderet Johansen af Rigsdagsgruppen, ogsaa i Strid med Vejlemedets Resolution, uden først at forelægge Sagen for Styrelsen.
3. At Formandskabet i sin Udsendelse »En Episode i Retsforbundets Historie« har godkendt Gregersens og Oluf Pedersens Handling uden, som det efter Vejle-Mødets Aand burde være sket, først at indkalde Styrelsen.

Efter at have udtalt foranstaaende Beklagelse og Mistilligelse opfordrer vi alle 3 Rigsdagsmænd til indtil videre hver for sig eller i Samarbejde at fortsætte Rigsdagsarbejdet, idet vi ser hen til, at nye Vedtægter vil kunne skabe Mulighed for en Form, hvorunder hver enkelt Rigsdagsmand gennem en løbende Afstemning blandt Retsforbundets Medlemmer vil være i Stand til at maale Medlemmernes Tilslutning efter Afstandtagen overfor hans Rigsdagsarbejde.

Vi gaar ud fra, at den Rigsdagsmand, der gentagne Gange maaler Afstandtagen fra Medlemmernes Side overfor hans Rigsdagsarbejde, tager Konsekvenserne deraf, ligesom vi gaar ud fra, at hans Opstillingskreds tager samme Konsekvens.

Paa dette Grundlag anser Styreforsamlingen det muligt at etablere et Samarbejde, hvorunder den enkelte faar den Frihed, han har Krav paa, uden at dette behøver at skade, men tværtimod kan gavne Retsforbundets Arbejde, idet den fulde Offentlighed i Forholdet mellem Retsforbundets Medlemmer og Rigsdagsgruppe maa anses for en bydende Nødvendighed, hvis det skal undgaa, at Retsforbundet udvikler sig til et Parti, med alle andre Partiers i det lange Løb dødbringende Skavanker.

Rob. Funck Jensen.

Vejlemedets Resolution, som omtales i ovennævnte Punkter 1, 2 og 3, og blev tiltraadt af alle 3 Rigsdagsmænd, lyder saaledes:

»Retsforbundets Møde i Vejle den 5. Maj 1939 opfordrer Retsforbundets tre Rigsdagsmænd til at gaa i Gruppearbejde under de Vilkaar, som Retsforbundet lovrigt kræver Mennesker imellem, nemlig Respekt for den enkeltes Ret under Hensyn til andres lige saa store Ret og saaledes, at hver af Gruppemedlemmerne i Tilfælde af Uenighed om det elementære Samarbejde og om

Rigsdagsgruppens Forretningsordens Overholdelse kan indtanke en saadan Uenighed for Styrelsen og maa bede sig for denne Afgørelse...«

C. Forslagsstiller Hr. L. Bahnson:

Begrundelse: Selvom man nok kan mene, at Rigsdagsgruppens Arbejde ikke altid har været fejlfrit (jeg gad vide, hvem der paa en saa vanskelig Post ikke vilde begaa Fejl) og selvom Formandskabet maaske i nogle Tilfælde ikke har været tilstrækkeligt i Kontakt med Retsforbundets Styreere, vilde det være ganske urimeligt at kvittere for et stort og uegennyttigt Arbejde med et Mistillidsvotum.

Derimod fortjener Herr Folketingsmand Sv. E. Johansens Konspiration en alvorlig Misbilligelse, som han maa tage Stilling til; men en Udsamidning uden Lovhjemmel er næppe egnet til at skabe Ro om Retsforbundets Arbejde.

Nå, lad os nu faa nogle gode nye Vedtægter, som kan afbalancere Arbejdet indenfor Retsforbundet bedre end hidtil og sætte Organisationens Enheder saadan paa Plads, at Fejlgreb og Udskejelser gennem en rigtig Organisation for Fremtiden bedre kan undgaaes og i givet Tilfælde ogsaa forfølges effektivt gennem nye Vedtægters Bestemmelser.

Med denne Begrundelse anbefaler jeg min Resolution til Vedtagelse.

Resolution: Retsforbundets Styreforsamling samlede til Møde i Fredericia Søndag den 12. November beklager og misbilliger, at Herr Folketingsmand Svend E. Johansen i Modstrid med den af ham paa Vejle-Mødet den 5. Maj d. A. tiltraadte Resolution uden Rigsdagsgruppens og Styrelsens Viden har arbejdet paa Dannelsen af et nyt Parti og i den Forbindelse plejet Forhandlinger med J.A.K.

Styreforsamlingen ser lovrigt

hen til, at de ny Vedtægter, som er under Udarbejdelse, vil skabe større Kontakt mellem Medlemmer, Styre, Formandskab og Rigsdagsgruppe, saa at de sidstnævnte 2 Faktors Virksomhed i højere Grad end hidtil kommer under Styrenes Indflydelse, og saa at Uoverensstemmelser mellem vor Organisations forskellige Faktorer og Retsforbundets Medlemmer for Fremtiden vil kunne konstateres hurtigt og forfølges effektivt med Lovhjemmel i Vedtægterne.

L. Bahnsen.

D. Forslagsstillere Hr. O. J. Sørensen og Hr. Sofus Larsen :

RESOLUTION.

I Anledning af de mellem Hr. Folketingsmand Svend E. Johansen paa den

ene Side og d'Herrer Folketingsmænd P. Gregersen og Oluf Pedersen samt Formandskabet paa den anden Side opstaaede Uoverensstemmelser udtaler Retsforbundets Styrelse:

at Konsekvenserne af eventuelle Fejl begaaede af Rigsdagsmænd, Formandskab og andre Tilidsmænd for de paa-gældende bør fremgaa af Medlemmernes Beslutninger med Hensyn til disses Genvalg eller ikke Genvalg ved deres lovlige Funktionstids Ophor, og

at det i dette Øjemed ved den forestaaende Revision af Vedtægterne bør tilstræbes at skabe Mulighed for et frit Samarbejde mellem Medlemmer, Styrelse og Rigsdagsmænd, hvorved Medlemmerne i videst mulig Udstrækning faar Adgang til stadig at følge og tage Stilling til Retsforbundets Rigsdagspolitik og øvrige Arbejde.

BEGRUNDELSE.

Ovenstaaende Resolution er fremsat ud fra den Betragtning, at der intet opnaas ved at vedtage Misbilligelser, hvorfor vi mener, at Styrelsen i det foreliggende Tilfælde kun bør varetage den i Øjeblikket mest paakrævede Opgave at udtale sig med Henblik paa Fremtidens Opgaver.

Sofus Larsen. O. J. Sørensen.

Foranstaaende 4 Resolutionsforslag gives hermed til Afstemning. Den medfølgende Stemmeseddel maa være indsendt inden Onsdag 29. November.

Erik S. Sabroe,
Landssekretær.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk